

Fjøsbefaringen i Berg herred.

2.—5. mai foretok undertegnede fjøsbefaring i Berg herred. I nordre del av bygden deltok Søren Einarsen, Mefjordvær og i den søndre del sersjant Prestbakmo, Skaland. Hele bygden blev befart med undtakelse av et litet strøk i bygdens sydvestlige del.

Der blev besiktiget 141 fjøs med 251 kyr, 186 ungfe, 639 sauer, 209 vinterlam, 224 vårlam, 158 gjeiter, 23 hester, 364 høns og 1 gris.

Berg er et utpreget fiskeridistrikt, hvor fisket direkte eller indirekte er hovednæringen for alle. Det fremgår av talloversikten, at besetningene er små. Av hesteantallet vil det forståes, at jordbruket som regel drives temmelig gammeldags.

De fleste fjøs er gammeldagse og mørke, det er mest lågfjøs. Der var også 5 gammer, hvorav 3 var uten vinduer. Båsene var ofte under all kritikk — korte, trange og ikke sjelden uten plating, så de nærmest må lignes med torturrenskaper. De mest graverende tilfeller blev anmeldt til observasjon, også forholdet med de gammer som ikke hadde vindu. I Mefjordvær var 6 «gjetfjøs» på grunn av forskjellige forhold i den grad kriminelle at tilfellene måtte anmeldes til observasjon. Forhåpentlig setter politiet en bom for husdyrhold under slike forhold.

Det var grue eller annet kokestell i de fleste fjøs, så ventilasjonen var upåklagelig.

Bare i 5 fjøs var det springvann. På 17 gårde opsamledes gjødselen i støpt eller sementert

kjeller, på 17 gårde usementerte kjellere.

Med orden og renslighet var det høist forskjellig.

Fôrbeholdningen var knapp. 47 var således helt lens for fôr av egen avling, og kun 5 hadde tilstrekkelig til midten av juni. De fleste av de øvrige hadde bare for noen dager eller inntil et par uker. Det er forresten utrolig hvor lite stråfôr man kan greie sig med i slike fiskeribygder. 800 a 1000 kg. pr. ku regnes nok for en tilstrekkelig stråformengde. Fiskeavfall i form av løiping, tang og tare får så greie resten, dessuten bruker nok enkelte endel kraftfor. Dyrenes hold var jevnt over ikke så værst. Dog var det endel, som hadde temmelig tynne dyr. Ingen kunde dog anmeldes for sulteforing, men et fjøs blev satt under observasjon. På den annen side var det en rekke besetninger som var i meget bra hold. Men forholdet var sannsynligvis ikke på langt nær så bra en måneds tid senere. Under hensyntagen til dyrenes hold og forbeholdningene tør nok besetningene sies å være gjennomsnittlig 15 à 20 % for store.

Under slike forhold går det naturligvis endel penger til stråforkjøp, men når galt skal være, så kan dette kjøp kanskje være overkommelig. Hesteholdet og storfeholdet er jo relativt lite og småfeet klarer sig snart selv, særlig hvor der er gode tarefjærer. Dessuten er besetningene små og jordbruket bare en biinntekt. En bunødår

røiner derfor på langt nær så i økonomisk henseende i et slikt fiskeridistrikt som inne i fjordene og op i dalene, hvor besetningen er større — særlig storfe— og hesteholdet — og hvor jordbruket er hovednæringen.

Berg herredsstyre hadde av økonomiske grunne nektet å bevilge noe til fjøsbeфарing. Noen interesserte skillinget da sammen det nødvendige beløp. Forhåpentlig endrer herredsstyret sitt syn og bevilger det nødvendige for fremtiden.

Følgende innstilledes til premie:

Rasmus Figenschou, Mefjordvær
Eilert Pedersen, Stenfjorden
Søren Heitmann, Skaland
Johan Smevik, Smevik
Enok Lorentsen, Lavoll
Johs. Lorentsen, Lavoll
Casper Heitmann, Straumsnes
Peder Pedersen, Finseter.

Harald Giæver.